

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

КОМІТЕТ З ПИТАНЬ НАУКИ І ОСВІТИ

Р І Ш Е Н Н Я

До протоколу № 87
від 6 червня 2018 року

Про законодавче забезпечення розвитку вищої технічної освіти в Україні

Законодавство України про вищу освіту базується на Конституції України і складається із законів України “Про освіту”, “Про вищу освіту”, “Про наукову і науково-технічну діяльність” та інших нормативно-правових актів.

Нині на опрацюванні в Комітеті Верховної Ради України з питань науки і освіти знаходиться 117 законопроектів (з підготовки яких комітет визначено головним виконавцем), третина з яких стосується вищої освіти.

Вища освіта є головним чинником формування людського капіталу як стратегічного ресурсу та основного фактору економічного зростання країни, здатного забезпечити її майбутнє. Зокрема, вища технічна освіта значною мірою визначає довгостроковий економічний розвиток держави, виступає каталізатором розроблення і впровадження високих технологій, забезпечує науково-технологічний рівень усіх галузей економіки держави.

Тому розвиток вищої технічної освіти має бути одним з пріоритетів державної політики для утвердження України як високотехнологічної держави. Її модернізація, на думку фахівців Асоціації ректорів вищих технічних навчальних закладів України, буде успішною, коли матиме цілісний, міжгалузевий характер і зможе пов'язати в єдиному комплексі сектори, що створюють суспільні блага, товари й послуги, та сектори, що здійснюють підготовку кадрів, проведення наукових досліджень, тобто, ринок праці та систему підготовки кадрів для нього.

Вища технічна освіта в Україні здобувається у технічних, технологічних університетах, інститутах або академіях, а також у технічних, технологічних, політехнічних коледжах. В її основі лежить поєднання фундаментальної підготовки насамперед з математики, фізики, хімії та інших природничих дисциплін із інженерною підготовкою та отримання професійних і практичних навичок на виробництві та в наукових-установах.

Учасники засідання констатують, що протягом останніх десятиліть вища технічна освіта значно втратила свій престиж, а її розвиток позначений низкою проблем, які потребують нормативно-правового врегулювання.

Нинішні проблеми вищої технічної освіти України, на думку західних та вітчизняних експертів, полягають у:

- низькому рівні компетентностей вступників з природничо-математичних дисциплін;
- невідповідності підготовки фахівців потребам ринку праці та повільній переорієнтації на підготовку нових, дефіцитних для ринку праці фахівців;
- скороченні обсягів прийому фахівців за напрямками STEM-освіти у зв'язку з погіршенням демографічної ситуації;
- певному відставанні наукових розробок від потреб і запитів економіки;
- невідповідності лабораторної бази університетів технічного профілю рівню сучасних технологій;
- відсутності ефективної взаємодії науки, освіти та виробництва в контексті експоненціальних технологій;
- зниженні якості освітнього процесу;
- неефективній організації практичної підготовки студентів.

За останні два десятиліття приватизація переважної більшості стратегічно важливих підприємств України і відсутність державної політики, спрямованої на високотехнологічний розвиток власної економіки, призвели до нещадної експлуатації її низькотехнологічного сектору та видобутку і експорту сировинних ресурсів. Попит на ринку праці переважно змістився на представників сфери послуг, а складні наукомісткі знання для створення нових видів техніки, високотехнологічних продуктів, сервісів та технологій виявилися незатребуваними.

В умовах деіндустріалізації економіки відбулося суттєве скорочення підготовки фахівців за наукоємною моделлю підготовки для високотехнологічної сфери економіки (STEM-освіта) і одночасно значне “перевиробництво” кадрів для невиробничої і обслуговуючої ланок суспільства.

Так, обсяг прийому фахівців за напрямками STEM-освіти з 2007 р. по 2015р. зменшився в середньому на 24.5%. Спад обсягу прийому до закладів вищої освіти і випуску фахівців за головними кластерами економіки України на цих же часових відрізках склав відповідно 25.9% та 18.4%. Станом на сьогодні провідні технічні університети країни не забезпечують повністю запити базових галузей промисловості на інженерні кадри.

Першоджерелом багатьох негараздів у вищій технічній освіті багато експертів вважає різке зниження рівня знань з фізики, математики та хімії у середній школі. Так, за даними Українського центру оцінювання якості освіти, у 2017 році не подолали поріг “склав/не склав” 24286 учасників ЗНО з математики (21%), 8231 учасник (31%) – з фізики, 7164 учасники (29 %) - з хімії. Таким чином, кількість успішних учасників ЗНО у 2017 році з математики порівняно з 2016 роком скоротилась на 15,3%, хімії – на 20,4%, фізики – на

21,3%. Окрім того, щорічно знижується кількість зареєстрованих осіб для участі у зовнішньому незалежному оцінюванні з цих предметів, зокрема кількість учасників ЗНО з **математики** у 2016 р. склала 132165 осіб, у 2017 р.- 113113 осіб, у 2018 р.-112023 особи, з **фізики** у 2016 р. -35892 особи, у 2017 р.- 26491 особу, у 2018 р.-23405 осіб, з **хімії** у 2016 р.- 30799 осіб, у 2017 р.-24811 осіб, у 2018 р.-219768 осіб. На думку фахівців Міністерства освіти і науки України, зазначена ситуація, передовсім, є наслідком надмірно компромісної політики багатьох закладів вищої освіти, які свідомо уникають математики, фізики, хімії при визначенні конкурсних предметів навіть на природничі, технічні та економічні спеціальності.

Міністерством освіти і науки України вживаються заходи для поліпшення ситуації у вищій технічній освіті.

Так, в Умовах прийому на навчання до закладів вищої освіти у 2018 році для підтримки окремих спеціальностей, у тому числі і технічних, запроваджено галузевий коефіцієнт. Галузевий коефіцієнт дорівнює 1,02 для заяв з пріоритетністю 1 та 2 на спеціальності, яким надається особлива підтримка. Приймальним комісіям закладів вищої освіти надано можливість “підтягувати” списки вступників на вакантні місця державного замовлення зі спеціальностей, яким надається особлива підтримка, або технічних та природничо-математичних спеціальностей.

Окрім того, з метою підтримки регіональних закладів вищої освіти запроваджено регіональний коефіцієнт, який дорівнює 1,00 для конкурсних пропозицій закладів вищої освіти у місті Києві, 1,04 – у Донецькій, Житомирській, Кіровоградській, Луганській, Миколаївській, Сумській, Херсонській, Хмельницькій, Чернігівській областях, переміщених закладів вищої освіти, 1,02 – в інших випадках.

Учасникам Всеукраїнської олімпіади закладу вищої освіти для професійної орієнтації вступників на основі повної загальної середньої освіти зі спеціальностей, визначених Переліком спеціальностей, яким надається особлива підтримка, можуть нараховуватись додаткові бали до оцінки сертифіката зовнішнього незалежного оцінювання з одного відповідного предмета при розрахунку конкурсного балу в цьому закладі освіти в обсязі від 1 до 20 балів.

Постановою Кабінету Міністрів України від 28 грудня 2016 р. № 1047 “Про розміри стипендій у державних та комунальних навчальних закладах, наукових установах” затверджено Перелік спеціальностей (спеціалізацій), для яких встановлюються академічні стипендії у підвищеному розмірі. Зокрема, це стосується таких технічних спеціальностей: прикладна механіка; матеріалознавство; галузеве машинобудування; авіаційна та ракетно-космічна техніка; суднобудування; металургія, електроенергетика, електротехніка та електромеханіка; енергетичне машинобудування; атомна енергетика; теплоенергетика; гідроенергетика; гірництво; нафтогазова інженерія і технології.

У 2017 році при визначенні обсягів державного замовлення на підготовку фахівців з вищою освітою пріоритет надано військовим спеціальностям,

спеціальностям, пов'язаним з обороноздатністю держави, а також критичним спеціальностям для конкурентоспроможності країни та розвитку науково-технічного потенціалу.

Збільшено обсяги державного замовлення для освітнього рівня “бакалавр” на такі природничі та технічні спеціальності:

- 104 “Фізика та астрономія”
- 105 “Прикладна фізика та наноматеріали”
- 111 “Математика”
- 153 “Мікро- та наносистемна техніка”
- 162 “Біотехнології та біоінженерія”
- 143 “Атомна енергетика”
- 201 “Агрономія”
- 202 “Захист і карантин рослин”
- 205 “Лісове господарство”

Окремо збільшено кількість бюджетних місць до 7,4 тис. для майбутніх вчителів - предметників (спеціальність 014 “Середня освіта (за предметними спеціалізаціями)”. Зокрема, збільшення державного замовлення для підготовки вчителів фізики у 2017 році склало 21,4%, вчителів математики - 26,2%, вчителів біології - 17,3%.

Водночас учасники засідання акцентують увагу на тому, що алгоритм “широкого конкурсу”, який застосовується під час вступних кампаній останніх років і орієнтований на забезпечення права вступника на вибір закладу освіти, призводить до значних диспропорцій у регіональному розподілі державного фінансування підготовки фахівців за бакалаврськими програмами.

Станом на 11.05.2018 року розроблено 43 проекти стандартів освітнього рівня бакалавра та 30 проектів стандартів освітнього рівня магістра зі спеціальностей технічного профілю, які знаходяться на різних стадіях узгодження. Крім того, 24 проекти стандартів освітнього рівня бакалавра та 7 проектів стандартів освітнього рівня магістра пройшли всі стадії узгодження та готові до затвердження.

Підготовлено Концепцію підготовки фахівців за дуальною формою здобуття освіти в Україні. Концепцією передбачається встановлення рівноправного партнерства закладів вищої, фахової передвищої, професійно-технічної (професійної) освіти, роботодавців та здобувачів освіти з метою набуття останніми досвіду практичного застосування компетентностей та їх адаптації в умовах реальної професійної діяльності.

Водночас дуальна форма організації освіти потребує подальшого нормативно-правового регулювання.

Кардинальних змін потребує також система фінансування вищої освіти, яка нині здійснюється поза розбудовою системи забезпечення якості вищої освіти, є непрозорою і неефективною, не відповідає викликам сучасності та засадам формування єдиного європейського освітнього простору. Держава продовжує розглядати витрати на вищу освіту як елемент соціальної політики, а не як

інвестиції в людський капітал, що створює умови для зростання і розвитку країни у майбутньому.

На часі надання закладам вищої освіти, окрім академічної та організаційної, також реальної фінансової автономії з одночасним посиленням їх відповідальності за результати освітньої і наукової діяльності. Підсумком має стати створення здорового конкурентного середовища для матеріального стимулювання вищого рівня якості освіти і посилення конкурентоспроможності вищої освіти України на міжнародному ринку освітніх послуг.

Фінансування науки в університетах, зокрема і технічних, є вкрай недостатнім; за останні 5 років майже вдвічі скоротився штат науково-дослідних частин закладів вищої освіти. Законом України “Про наукову і науково-технічну діяльність”, який набув чинності у січні 2016 року, передбачено можливість базового фінансування наукових досліджень в університетах. Однак, таке фінансування розпочнеться лише з 2019 року. Водночас технічна освіта без науки є нежиттєздатною і неповноцінною.

Потребує також удосконалення нормативно-правова база, необхідна для створення інноваційних середовищ на базі провідних університетів з метою розвитку інноваційного креативного підприємництва.

Розвиток вищої технічної освіти перебуває у тісному зв'язку з процесами, які відбуваються у фаховій передвищій, професійно-технічній та загальній середній освіті.

Ситуація у фаховій передвищій освіті є на теперішній час найбільш напруженою і потребує негайного нормативно-правового врегулювання. З часу прийняття Закону України “Про вищу освіту” заклади фахової передвищої освіти перебувають у стані правової невизначеності. Окрім того, з 1 січня 2018 року змінено їх систему фінансування. Виникла низка проблем у зв'язку з передачею закладів фахової передвищої освіти (вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації), які мають статус юридичної особи, на фінансування з обласного бюджету та бюджету м.Киева, а закладів освіти, які знаходяться у структурі університетів та академій, - на фінансування за рахунок останніх.

За останні роки значно погіршилась ситуація і у професійно-технічній освіті. Так, щорічний випуск кваліфікованих робітників з 1991р. по 2015 р. скоротився вдвічі: з 338 тисяч у 1991 році до 165 тисяч у 2015 році. Критичним для системи професійно-технічної освіти у 2015 році стало переведення її фінансування з державного на місцевий бюджет, що призвело до поглиблення кризових явищ в ній. Непереконливим виглядає рішення залишити підготовку робітничих кадрів на загальнодержавному рівні лише за 25-ма професіями, при тому, що в Національному класифікаторі професій ДК 003:2010 нині нараховується їх близько шести тисяч.

На думку науково-педагогічної спільноти, пов'язане з ризиками також запровадження профільного навчання у старшій школі. Ці ризики зумовлені насамперед запропонованим механізмом реалізації профільної освіти у 10-11 класах, відповідно до якого вибір профільних предметів є виключно справою

закладів освіти і батьків, і відсутністю чіткої стратегії щодо збалансування кількості старшокласників на різних профілях навчання.

У вчених є також певні сумніви щодо запровадження з 2018/2019 експериментального інтегрованого курсу “Природничі науки” для учнів 10-11 класів загальноосвітніх закладів освіти. На думку фахівців, масове запровадження такого курсу може призвести до зниження рівня загальноосвітньої підготовки з фізики, хімії, біології та географії і, як наслідок, виникне серйозна небезпека при наборі на фізико-математичні, природничі, технічні, будівельні, аграрні й суміжні з ними спеціальності, що неминуче негативно позначиться на розвитку технологічно-промислової сфери економіки країни.

Таким чином, законодавча та нормативно-правова база розвитку вищої технічної освіти потребує подальшого вдосконалення.

Враховуючи інформацію Першого заступника голови Комітету з питань науки і освіти Співаковського О.В., Міністра освіти і науки України Гриневич Л.М. та голови Асоціації ректорів вищих технічних навчальних закладів України, ректора Національного технічного університету України “Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського” Згуровського М.З., а також виступи інших учасників засідання щодо законодавчого забезпечення розвитку вищої технічної освіти в Україні, Комітет Верховної Ради України з питань науки і освіти **в и р і ш и в :**

1. Інформацію Першого заступника голови Комітету з питань науки і освіти Співаковського О.В., Міністра освіти і науки України Гриневич Л.М. та голови Асоціації ректорів вищих технічних навчальних закладів України, ректора Національного технічного університету України “Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського” Згуровського М.З. щодо законодавчого забезпечення розвитку вищої технічної освіти в Україні взяти до відома.

2. Рекомендувати Верховній Раді України:

Прискорити розгляд і прийняття таких законопроектів:

- № 5023 від 12.08.2016 р. про внесення зміни до статті 44 Закону України “Про вищу освіту”;
- № 5612 від 27.12.2016 р. про внесення змін до статті 62 Закону України “Про вищу освіту” (щодо справедливої системи стипендіального забезпечення);
- № 7174 від 05.10.2017 р. про внесення змін до статті 85 Бюджетного кодексу України щодо видатків на утримання закладів освіти;
- № 8046 від 15.02.2018 р. про внесення змін до пункту 3 розділу XII “Прикінцеві та перехідні положення” Закону України “Про освіту” щодо уточнення деяких положень;
- № 8172 від 21.03.2018 р. про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо діяльності наукових парків;

- № 8321 від 24.04.2018 р. та № 8321-1 від 08.05.2018 р. про фахову передвищу освіту;
- № 8334 від 02.05.2018 р. про внесення змін до Закону України “Про освіту” (щодо використання об’єктів та майна державних і комунальних закладів освіти);
- № 8385 від 18.05.2018 р. про внесення змін до Закону України “Про вищу освіту” щодо зміни системи управління закладами вищої освіти.

3. Рекомендувати Кабінету Міністрів України:

3.1. Розробити Державну програму розвитку людського капіталу до 2025 року та забезпечити її фінансування.

3.2. При підготовці проекту Державного бюджету України на 2019 рік запровадити нову бюджетну програму 2201140 “Оновлення та модернізація навчально-лабораторного обладнання закладів вищої технічної освіти” та передбачити відповідні кошти на її реалізацію.

3.3. При формуванні бюджетної програми 221160 “Підготовка кадрів вищими навчальними закладами III і IV рівнів акредитації та забезпечення діяльності їх баз практики” забезпечити обов’язкове передбачення коштів для:

здійснення технологічного розвитку закладів вищої освіти (за напрямом використання бюджетних коштів – організація додаткової (господарської) діяльності, модернізація (придбання) матеріальних цінностей, придбання предметів та обладнання довгострокового користування) - у розмірі не меншому, ніж 10% від загального обсягу бюджетної програми;

утримання нерухомого майна закладів вищої освіти (за напрямом використання бюджетних коштів – ремонтно-будівельні роботи на об’єктах закладів вищої освіти, утримання, облаштування, ремонт та придбання майна) - у розмірі не меншому, ніж 3% від загального обсягу бюджетної програми;

проведення досліджень, наукових та науково-технічних розробок - у розмірі не меншому, ніж 5% від загального розміру бюджетної програми.

3.4. Передбачити в Державному бюджеті на 2019 рік кошти для Міністерства оборони України з метою першочергового забезпечення закладів вищої військової освіти, навчальних центрів Збройних Сил України сучасними і перспективними зразками озброєння та військової техніки, тренажерами, а також навчально-тренувальними комплексами.

3.5. Доручити Міністерству економічного розвитку і торгівлі України спільно з Міністерством соціальної політики України, Міністерством освіти і науки України та іншими центральними органами виконавчої влади, у сфері управління яких знаходяться заклади вищої освіти, здійснити роботу щодо удосконалення методики визначення потреби держави у фахівцях з вищою технічною освітою та обсягів державного замовлення на підготовку фахівців у закладах вищої освіти державної і комунальної форми власності з урахуванням реальних потреб економіки у трудових ресурсах та проблем регіонального розвитку.

3.6. Спрогнозувати потребу у фахівцях технічного профілю щонайменше на 5 років і на цій основі сформувавши державне замовлення по країні і державне замовлення з фіксованим обсягом для кожного закладу вищої освіти з урахуванням регіональних потреб.

3.7. Передбачити в Державному бюджеті на 2019 рік кошти для встановлення підвищених на 20 % ставок заробітної плати вчителів предметів природничо-математичного циклу (математики, фізики, хімії, біології).

3.8. Прискорити затвердження Положення про Національний фонд досліджень України.

3.9. Під час підготовки проекту Державного бюджету на 2019 рік передбачити видатки на забезпечення діяльності Національного фонду досліджень України.

3.10. Створити Фонд підтримки перспективних науково-технічних розробок закладів вищої технічної освіти, визначивши його загальний обсяг фінансування у розмірі не меншому, ніж 1 млрд. грн. на рік. Передбачити в Державному бюджеті на 2019 рік кошти з цією метою.

3.11. Підготувати зміни до статей 80, 81 Закону України “Про освіту” щодо вдосконалення порядку надання в оренду нерухомого майна, яке перебуває на балансі закладів освіти, з метою науково-методичного супроводу освітнього процесу, матеріально-технічного забезпечення освітньої діяльності, створення належних умов для праці, організації дозвілля і побуту здобувачів освіти та функціонування закладів освіти.

3.12. Розробити пропозиції про внесення змін до статті 85 Бюджетного кодексу України, які дадуть змогу здійснювати фінансування закладів вищої освіти одночасно як з державного, так і з місцевого бюджету, та статей 89-91 Бюджетного кодексу України щодо фінансування послуг з підготовки фахівців з вищою освітою на умовах регіонального замовлення з бюджетів міст обласного значення - обласних центрів.

3.13. Підготувати зміни до Закону України “Про державно-приватне партнерство” з метою включення освіти у перелік сфер застосування державно-приватного партнерства.

3.14. Розробити проект змін до Митного кодексу України щодо звільнення від оподаткування ввізним митом товарів, комплектуючих та матеріалів, які ввозяться для провадження освітньої, наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності закладами вищої освіти та науковими установами.

3.15. Скасувати обмеження для закладів вищої освіти та наукових установ, передбачені в пункті 1 постанови Кабінету Міністрів України від 4 квітня 2001 р. № 332 “Про граничні суми витрат на придбання автомобілів, меблів, іншого обладнання та устаткування, мобільних телефонів, комп’ютерів державними органами, а також установами та організаціями, які утримуються за рахунок державного бюджету”.

3.16. Забезпечити пільгові умови оподаткування для роботодавців шляхом віднесення коштів, спрямованих на професійну підготовку кадрів у системі вищої та професійно-технічної освіти, на валові витрати, а також зменшення

частини податку на прибуток у разі їх фінансових витрат на зміцнення матеріально-технічної бази закладів професійно-технічної та вищої освіти, інші економічні методи стимулювання.

3.17. Забезпечити розроблення нормативно-правових актів, спрямованих на створення в Україні привабливого інноваційного середовища з метою гармонійного поєднання інтересів високотехнологічного бізнесу, освіти, науки, венчурних та інвестиційних фондів.

3.18. Розробити проект змін до Бюджетного кодексу України, передбачивши віднесення видатків на оплату послуг з підготовки фахівців у закладах фахової передвищої освіти (вищих навчальних закладах I-II рівнів акредитації) державної власності до видатків, що здійснюються з Державного бюджету України.

3.19. Розробити і затвердити Перелік спеціальностей загальнодержавного значення за освітньо-кваліфікаційним рівнем «молодший спеціаліст», підготовка за якими здійснюватиметься за кошти державного бюджету.

3.20. Вивчити питання та підготувати пропозиції щодо поновлення діяльності загальнодержавної науково-дослідної установи з планування, комплексних проблем розвитку, використання та розміщення продуктивних сил.

4. Рекомендувати Міністерству освіти і науки України:

4.1. До 1 січня 2019 року підготувати проект Стратегії розвитку вищої освіти та подати її на затвердження Кабінету Міністрів України.

4.2. Розробити проекти законів України “Про освіту дорослих”, “Про національну систему кваліфікацій”.

4.3. Пришвидшити підготовку проектів законів України “Про внесення змін до Закону України “Про вищу освіту” та інших законів України щодо фінансування вищої освіти”, “Про внесення змін до Податкового кодексу щодо неприбуткового статусу вищих навчальних закладів та наукових установ”, “Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо фінансування вищої освіти”.

4.4. Розробити ефективну систему фінансування вищої освіти України, спрямовану на забезпечення якості вищої освіти, яка передбачає:

- створення прозорого ринку надання освітніх послуг;
- залучення суттєвих додаткових фінансових інструментів, в тому числі і кредитних ресурсів під гарантії держави;
- перехід від ідеології дотацій до ідеології інвестування в освіту;
- стимулювання постійної мотивації студентів до якісного навчання.

4.5. Передбачити поступовий порядок включення закладів вищої освіти до нової моделі економічних відносин у вищій освіті з дотриманням їх права на організаційну автономію.

4.6. Сприяти опануванню на технічних спеціальностях компетентностей з управління інтелектуальною власністю та провадження інноваційної діяльності.

4.7. Провести протягом 2018 року державну атестацію закладів вищої освіти в частині наукової та науково-технічної діяльності та за результатами запровадити їх базове фінансування, починаючи з 2019 року.

4.8. Провести моніторинг стану науково-педагогічних шкіл України та їх участь у підготовці фахівців інженерно-технічного напрямку за кластерами економіки, визначити проблеми та шляхи їх вирішення.

4.9. Розробити та здійснити заходи щодо формування, збереження і розвитку науково-педагогічних шкіл.

4.10. Здійснити заходи з:

формування інноваційного середовища для підготовки інженерно-технічних фахівців, яка базується на трикутнику «наука-освіта-інновації»;

надання організаційно-методичної допомоги науково-педагогічним школам України, зокрема, з питань інтеграції, міжнародної співпраці на сучасному рівні та запровадження механізмів мотивації науковців та студентів до участі у міжнародних проектах, обмінах тощо;

забезпечення належного рівня вивчення та розширення практичного застосування англійської мови, європейських стандартів освіти, зокрема, забезпечення достатнього рівня цільової мовної підготовки для практичної діяльності науково-педагогічних працівників, аспірантів, магістрів.

4.11. Ввести в практику підготовки фахівців інженерно-технічного профілю їх участь в інноваційній діяльності закладів вищої освіти, зокрема, шляхом залучення до співпраці закладів вищої освіти з вітчизняними бізнес-середовищами та виробниками високотехнологічної продукції; створення інноваційних середовищ на базі провідних університетів для розвитку інноваційного креативного підприємництва, зокрема, бізнес-інкубаторів, стартап-шкіл і проведення конкурсів інноваційних проектів як складових освітнього процесу студентської молоді.

4.12. З метою активізації діяльності по створенню університетських стартапів підготувати пропозиції щодо спрощеного порядку їх створення і ліквідації та надання права університетам самостійно вирішувати питання надання в короткострокову (до 2-х років) оренду університетських приміщень для створюваних за їх участю високотехнологічних компаній.

4.13. Підготувати пропозиції щодо удосконалення порядку набуття та охорони прав інтелектуальної власності на інноваційно-промислову продукцію з метою розкриття суті ноу-хау лише на етапі її комерціалізації.

4.14. Вжити заходів щодо недопущення скорочення мережі шкіл (класів) природничого профілю.

4.15. У проекті концептуальних засад реформування професійної освіти України “Сучасна професійна освіта” передбачити можливість створення спільних багатофункціональних центрів типу: заклад професійно-технічної освіти-роботодавець-заклад вищої освіти та запровадження наскрізних освітніх програм.

4.16. Розглянути можливість запровадження, починаючи з 2019 року, обов'язкової державної підсумкової атестації з математики, алгебри та геометрії для учнів 5-7 класів закладів загальної середньої освіти.

4.17. За підсумками проведення педагогічного експерименту щодо запровадження в профільній середній освіті інтегрованого курсу з природничих наук розглянути доцільність масового використання таких інтегрованих курсів в освітньому процесі.

5. Рекомендувати Міністерству оборони України спільно з Міністерством освіти і науки України:

Вжити заходів щодо наближення підготовки військових фахівців з вищою технічною освітою до стандартів підготовки аналогічних фахівців, прийнятих у країнах-членах НАТО.

6. Рекомендувати Міністерству економічного розвитку і торгівлі України спільно з Міністерством освіти і науки України:

Зберегти наявну штатну чисельність вчителів математики, фізики, хімії і біології та збільшити відповідно до потреби обсяг державного замовлення на підготовку фахівців за спеціальністю "014 Середня освіта" (спеціалізації: "Математика", "Фізика", "Фізика, астрономія", "Хімія", "Біологія").

7. Рекомендувати керівникам закладам вищої освіти України:

Відновити повноцінну систему доуніверситетської підготовки як ефективний засіб ранньої профорієнтації молоді та її мотивації до вступу на природничі та інженерно-технічні спеціальності

8. Направити це Рішення Кабінету Міністрів України, Міністерству освіти і науки України, Міністерству економічного розвитку і торгівлі України, Національній академії педагогічних наук України, Спільці ректорів вищих навчальних закладів України, Асоціації ректорів вищих технічних навчальних закладів України, Всеукраїнській Раді директорів вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації, Всеукраїнській асоціації працівників професійно-технічної освіти.

9. Контроль за виконанням цього Рішення покласти на Першого заступника Голови Комітету Співаковського О.В.

**Перший заступник
Голови Комітету**

О.В. Співаковський